

Karel Pippich

Úvod

Narodil se **21. 4. 1849 ve Zlonicích u Slaného** a o čtyři roky později se s rodiči **přestěhoval do Chrudimi**, kde si jeho otec otevřel advokátní kancelář. Gymnázium vystudoval v Praze, stejně jako práva. Roku 1874 se do Chrudimi vrátil natrvalo a působil v advokátní kanceláři svého otce. Zapojil se **do chrudimského kulturního života**. Byl členem několika spolků jako **Umělecké besedy, Spolku k podpoře české literatury, Jednoty zpěváckých spolků** nebo **Sokola**.

Ve všech těchto funkcích **podporoval chrudimskou kulturu**, pořádal hudební soaré, na nichž sám i zpíval a byl autorem písňových cyklů. V Chrudimi navázal na divadelní aktivity Aloise Gallata. Vedl ochotnický soubor a působil zde jako režisér. Vždy se snažil o zvýšení úrovně chrudimské ochotnické scény, představil divákům nejen **hry slavných dramatiků**, ale i svou **vlastní tvorbu**.

Podnítil vznik nově vybudovaného **chrudimského divadla**, které bylo na jeho počest pojmenováno **Divadlo Karla Pippicha**. Zemřel **29. 3. 1921**. Karla Pippicha připomíná v Chrudimi pamětní deska umístěná na sokolovně a jméno zdejšího divadla. **Pippich zasáhl významně do rozvoje chrudimského divadelnictví jako herec, režisér a ředitel spolku ochotníků**.

Život

JUDr. Karel Pippich se narodil jako první dítě manželů Pippichových **21. dubna 1849** na zámku **Zlonice u Slaného u Kladna**. Dětství prožil v Chrudimi. Základní vzdělání získal v Chrudimi, **gymnázium** absolvoval v Praze na Novém Městě (v Chrudimi bylo gymnázium založeno až roku 1863). **Práva** vystudoval na **právníké fakultě Univerzity Karlovy** (1867-1871), na rozdíl od otce získal také **doktorát**. Po smrti svého otce v roce 1889 převzal jeho kancelář. Od 1885 byl starostou chrudimského Sokola, od 1904 starosta Východočeské sokolské župy a prvním náměstkem starosty České obce sokolské. 1889-1890 a 1895-1913 byl také poslancem zemského sněmu. Ve všech těchto funkcích intenzivně podporoval rozvoj kultury v Chrudimi.

Křestní a rodný list
Testimonium baptismale

Pročítání Čechy a Morava. Archidiecéze: Pražská.
 Oblasť staršího Magistra: Vikariát: Slonický.
 Oblasť staršího: Slonický. Parochie: Slonická.
 Oblasť parochie: Slonický.

Č. J. P. h. 5. 5. 1.
 Město: Slonice. Křesťanský: 5. Datum: 18. května 1940.

Den, měsíc a rok Dne, mensis, annus indictionis et signaturae	narodený: 21. IV. 1849. / 1. den únorového měsíce 1849. / 1. den únorového měsíce 1849.
Jméno křtěného Nomen baptizati	Josef Pippich, Karol.
Jméno rodičů Nomen parentum	Karel Pippich, Karol. / Josef Pippich, Karol.
Náboženská religio	Křesťanství katolické / Křesťanství katolické
Místo narození Locus natiuitatis	Slonice, Slon. / Oblasť: Slonický.
Otec Pater	Pippich, Karel, syn prvního na panství Slonickém, syn Hamela Pippicha, německého dvorního v Petrovích, Slon., panství Petrovičů, Bedoušského kráje, a Doboty Křížkové, v Chotě, S.-.
Matka Mater	Jandová Marie, dcerka Josefa Jandy, křesťan ze Slonice, Slon. Marie Boháčovy, ze Slonice, S.-.
Křestní Křesťanství	Josef Jandů, křesťan hraběte Slaného, Karol. Vasouška Pippichův, dcerka, domovská Pippichův, německého dvorního v Petrovích, Slon.
Parochie zavedená Parochia	Josef Slonický, ze Slonice, křesťan.
Právnická Autoritas	

Na obšír seba vůli své podléhá a svěčí křesťanským způsobem.
 In quibus locis non sunt parochiae et sigillo parochialis officii munitur.

Připověděl: Slonice, Slonický, dne 18. května 1940.
 Oblasť parochie: Slonický.

Magr. Karel Pippich
 Slonice.

1) Karel Pippich (1849-1921), 2) křestní a rodný list Karla Pippicha, vystaven 18. 5. 1940 ve Zlonicích

V průběhu svého života se také věnoval **sokolské činnosti**. Jako uznání za jeho práci byla sokolská východočeská župa nazvána Pippichovou. Vedle sokolské činnosti se Dr. Pippich staral o **chrudimské divadlo**, byl dramatickým spisovatelem, hudebníkem a příležitostným básníkem. V Chrudimi také působil jako advokát. **Na jeho počest bylo po něm pojmenováno chrudimské divadlo**. Do Chrudimi přivedl řadu významných hostů, zejména **dirigentů** a **hudebních skladatelů** (vedle **B. Smetany**, **A. Dvořáka**, **Z. Fibicha** i francouzského skladatele **C. Saint-Saëns**).

Mimořádnou pozornost věnoval **divadelnímu životu** ve svém městě. Již v šestnácti letech poprvé veřejně vystoupil na **chrudimské ochotnické scéně**. I za studii v Praze hrál s ochotníky, např. v roce 1873 se jako herec zúčastnil představení **Shakespeareova Julia Caesara**, které v Novoměstském divadle sehrál Akademický čtenářský spolek (společně s ním v tomto představení hrál i **A. Jirásek**). Vedl **ochotnický soubor**, kde působil jako **režisér**. V roce 1886 zprostředkoval zakoupení divadelních dekorací Prozatímního divadla od správy **Národního divadla**.

O osobnosti Pippicha

Díky mnoha dochovaným pramenům a vzpomínkám současníků nemusíme v případě Karla Pippicha zůstat u základních životopisných dat, nýbrž si můžeme vytvořit představu také o jeho povaze.

Vyvstává před námi jako **čínorodý, rozšafný, organizátorským talentem nadaný** a za své přesvědčení bojující člověk. Přestože se ne vždy jeho činy setkávaly se všeobecným souhlasem, je zřejmé, že se nesmazatelně zapsal do dějin Chrudimi a jako významná osobnost byl respektován i svými odpůrci. Čestným občanem města byl jmenován **12. května 1909**. Karel zdědil po otci nejen povolání, ale také **lásku k hudbě, divadlu a kultuře** vůbec.

Smrt

Karel Pippich se ještě 19. března 1921 aktivně účastnil jednání okresního zastupitelstva, poté však následoval překvapivý a rychlý konec. **Zemřel 29. března 1921** ve věku 71 let **na zápal plic**. Je pohřben s dalšími členy své rodiny na hřbitově při kostelu sv. Kříže.

pohřeb Karla Pippicha

Usiloval o výrazné zvýšení úrovně chrudimské scény po všech stránkách. Jeho zásluhou byla na jevišti chrudimských ochotníků uvedena **(na ochotnické scéně často poprvé)** řada významných děl světových klasiků.

V Chrudimi měla premiéru i většina jeho vlastních dramatických děl. Navázal v nich na starší zápletkové komedie, ale významně pozměnil jejich vyznění tím, že se v nich zaměřil na důležité společenské problémy středostavovských vrstev venkovských měst, které považoval za důležitou sílu rozvoje české moderní společnosti (mj. **Ve veřejném zájmu, Svět zásad, Slavomam**).

Většina jeho her byla uvedena s úspěchem na scéně Prozatímního a Národního divadla, často je hrály i kočující divadelní společnosti, avšak největší oblibu měly u ochotníků, kteří je většinou studovali z rukopisných opisů "a všude se potkaly se skvělým úspěchem" (Divadelní listy 1/1881). Zvláště pak po vydání tiskem se mohly rychleji šířit do dalších ochotnických spolků.

1881 vyšlo knižní **vydání hry Z české domácnosti**. Pippich si uvědomoval velký význam ochotnického hnutí. Od roku 1885 **působil v Ústřední matici divadelních ochotníků českoslovanských**, jejímž předsedou byl v letech 1890-1895. Svým všestranným zájmem o rozvoj kultury v Chrudimi se zasloužil o to, že se tomuto městu často říkalo Atény východu. Nově vybudované chrudimské divadlo, jehož vznik podnítil, bylo pro svém otevření v roce **1934 pojmenováno na jeho počest Divadlo dr. Karla Pippicha**. Svou mimořádnou aktivitou ve všech oblastech kultury však K. Pippich svým významem zasáhl mnohem širší kulturní kontext 2. poloviny 19. století a začátku 20. století.

Zdroje:

<https://www.historickasidla.cz/dr-cs/1826-karel-pippich.html>

<http://www.chrudimsobe.cz/2021-03-29-karel-pippich>

<https://www.chrudimka.cz/historie-chrudimi-karel-pippich>

Obrázky: Regionální muzeum Chrudimi